

Handläggare: Helena Djurstedt
Region Ytterstad
Park- och gatubyrån
Tel: 508 26 424
helena.djurstedt@gfk.stockholm.se

2004-05-18

Dnr 2001-630-04434

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Upprustning av Skärholmstorget, samt svar på hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd angående driftkostnaden för markvärmerna. Genomförandebeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden fattar genomförandebeslut för upprustning av Skärholmstorget samt att markvärmeanläggningen utgår ur projektet.
2. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner ärendet som svar på hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd angående driftkostnaden för markvärmerna och underrättar Skärholmens stadsdelsnämnd om beslutet.

Olle Zetterberg

Solveig Svedgård

Bo Gyllsdorff

SAMMANFATTNING

I arbetet med upprustningen av Skärholmstorget har flera djupstudier utförts som klarlägger de frågor som belystes i programarbetet. Projektet följer de riktlinjer för gestaltning som redovisades i inriktningsbeslutet.

De kompletterande utredningar som gjorts visar att kostnaderna kommer att stiga. Totalkostnaden bedöms öka med 5 Mnkr till 30 Mnkr. Kostnaden kan inrymmas i Gatu- och fastighetsnämndens budget för 2004 och 2005.

Bilaga: Protokollsutdrag från Skärholmens stadsdelsnämnd 2004-04-22

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade 2004-04-22 att driftkostnaderna för markvärme inte ryms inom nuvarande budget. Nämnden föreslår i stället att Gatu- och fastighetskontoret skall ta kostnaderna för drift och underhåll. Ansvaret för markvärme ligger hos Stadsdelsförvaltningarna enligt gällande överenskommelse. Driftkostnaden för markvärmeanläggningen kan inte belasta Gatu- och fastighetsnämndens nuvarande driftbudget. Ökade driftkostnader för markvärme skulle påverka annan drift- och underhållsverksamhet inom Gatu- och fastighetskontoret med eftersatt underhåll. Kontoret föreslår därför att markvärmeanläggningen utgår ur projektet eftersom finansiering inte kan ordnas för driftkostnaden.

UTLÅTANDE

Driftkostnader för markvärme

Ett starkt önskemål från stadsdelsförvaltningen har varit att förse torget med markvärme. En utredning har gjorts beträffande lämplig omfattning och avgränsning. Det har även studerats vilken kapacitet som krävs och var anslutningspunkter till fjärrvärmenät finns samt studier för en möjlig framtida utbyggnad. Dessa studier har legat som underlag för beräkningar från Fortum för driftskostnader. Beräknad driftkostnad är 1 Mnkr/år. Kostnaden kommer att variera beroende på snömängd och temperatur.

Skärholmens stadsdelsnämnd tog 2004-04-22 beslut om att driftkostnaderna för markvärme inte ryms inom nuvarande budget. Stadsdelsnämnden föreslår att Gatu- och fastighetskontoret skall ta kostnaderna för drift och underhåll.

I den gällande överenskommelsen mellan Stadsdelsförvaltningarna och Gatu- och fastighetskontoret för drift- och underhåll framgår att ansvaret för markvärme ligger hos Stadsdelsförvaltningarna. Vi har förståelse för Stadsdelsnämndens förslag men driftkostnaden för markvärmeanläggningen kan inte belasta Gatu- och fastighetsnämndens nuvarande driftbudget. Ökade driftkostnader för markvärme skulle påverka annan drift- och underhållsverksamhet inom Gatu- och fastighetskontoret med eftersatt underhåll.

Kontoret har ändå prövat en modell som man på några platser tillämpar inom Region innerstad med extern finansiering. För att säkerställa medel för drift finansieras markvärmekostnader till stor del av fastighetsägare i anslutning till anläggningen. Fastighetsägare runt Skärholmstorget är CentrumKompaniet, SL och Skärholmskyrkan. Frågan har tagits upp i CentrumKompaniets styrgrupp och Skärholmskyrkans kyrkoråd. SL har tagit principiellt beslut i frågan då den diskuterats tidigare på andra platser. Samtliga intressenter avvisar möjligheten att bistå med finansiering för driften av markvärmeanläggningen.

Med anledning av ovanstående föreslår kontoret att markvärmeanläggningen utgår ur projektet eftersom finansiering inte kan ordnas för driftkostnaden.

Kort beskrivning av utredningsarbetet

- ? Utredning om hur dammarna kan tätas har gjorts. Driften kommer att förenklas genom att dammarna föreslås bli två separata system, samt att vattenvolymen kommer att minskas. En helt ny pumpanläggning installeras.
- ? Utredningen om hur hanteringen av avfall från torghandeln skall bedrivas redovisar att ett kretsloppssystem kan finnas kvar men att kretsloppshuset behöver rivas. Hanteringen av avfall kommer inte längre att få plats i den lokal som nyttjas idag. Där kommer undercentral för pumpanläggning för dammarna att placeras. En ny komprimatoranläggning placeras i ett utrymme i anslutning till lastfaret som tillhör CentrumKompaniet. Ny utrustning för en effektivare och mindre personalkrävande anläggning föreslås med nya komprimatoranläggningar.
- ? Utredning om torghandeln visar att fasta torgstånd är att föredra.
- ? Utredning om trafik hinder för att begränsa obehörig trafik visar att en pollare bör vara öppningsbar med automatik. Övriga pollare är fasta eller öppningsbara för utryckningsfordon.
- ? Utredning om belysning visar att nuvarande armaturer på torget behöver förnyas men att de specialdesignade stolparna kan återanvändas.
- ? Utredning har gjorts på de kastanjer som finns på torget. Flertalet träd är sjuka och har stora skador. Nya kastanjer kommer att ersätta dessa.
- ? Utredning om åtgärder för ny trappa från torgytan upp mot Skärholmsterrassen, istället för en sedan tidigare nedlagd utomhusrulltrappa, har gjorts. Rulltrappan kan rivas och ersättas med en vanlig trappa. Utredningen visar att det är möjligt men kräver nya konstruktionsarbeten och nya belysningsinstallationer. Hela den nuvarande trappan är i så dåligt skick att den behöver åtgärdas med nytt tätskikt och omsättning av samtliga trappsteg.
- ? Det gatukök som finns på torget har ett avtal som går ut under år 2005. Förslaget innebär att byggnaden flyttas från torget för att ge så mycket fri yta som möjligt. Ny placering diskuteras i närheten av centrum.

Centrumbyggnad för handel

Det stora upprustningsprojekt av centrum som CentrumKompaniet påbörjat planeringen för kommer att påverka utformning och gestaltning av de offentliga platserna. Nya entréer, nya utbyggnader och inglasning av Bredholmsgången planeras för Skärholmens Centrum. Kontoret kommer att behöva göra omfattande åtgärder i anslutning till detta projekt. Detta gäller till viss del Skärholmstorget men i ännu högre grad de omgivande gågatorna och torgytorna där utbyggnaderna är större. De berörda platserna är Bodholmsgången, Bredholmsgången, Skärholmsgången, Måsholmstorget, Skärholmsplan och gångvägen längs Bredholmstorget (gymnasiets skolgård).

Konsekvenser

- ekonomiska

Totalkostnaden för upprustning av Skärholmstorget har i programskedet kostnadsbedömts till ca 25 Mnr. De kompletterande utredningar som gjorts visar att kostnaderna kommer att stiga. Kostnader för hantering av torgavfall har ökat i och med att ny teknik med ny kompressorläggning krävs. Kostnader för upprustning av pumpanläggning och ny kanalisering i dammarna har större omfattning än vad som tidigare antagits. Kostnader för nyplantering av stora kastanjetråd är tillkommande. Åtgärder för iordningställande av trappan är omfattande och ingick inte i kostnaden för den ursprungliga bedömningen. Totalkostnaden bedöms öka med 5 Mnr till 30 Mnr.

- drift och underhåll

Driftkostnader för snöröjning kommer att vara oförändrade. Övrigt behov av underhåll bör minska efter upprustningen med anledning av moderniserad teknik för dammar och avfallshantering samt ny markbeläggning.

Tidplan

Kvarvarande arbeten med projekteringen beräknas vara klara till juli 2004. Byggtreprenad beräknas pågå under ett år från oktober 2004.

Kontorets förslag

Kontoret föreslår att Gatu- och fastighetsnämnden fattar genomförandebeslut för upprustningen av Skärholmstorget i enlighet med detta utlåtande och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.

SLUT